

SZEGEDI EGYETEM

A SZEGEDI TUDOMÁNYEGYETEM, ORVOSEGYETEM ES A PEDAGOGIAI FOISKOLA LAPJA

I. évfolyam 23. szám

1953. december 22

Ára 40 fillér

Uj feladatok előtt a Szegedi Haladás

Az elmúlt évek az egyetemi és főiskolai élet minden területén felléve irányzat jegyében teltek el. A tudományos munka minőségi és mennyiségi tekintetben egyaránt fejlődött, az oktatás az állandó módszertani viták hatására javult és elmélyült. Új épületek készültek el, a könyvtárak és a tudományos felszerelés gyarapodott, a kultúrunka is kezdett kibontakozni. Nem lehetett azonban ugyanezt elmondani arról a területről, amely ugyancsak szerves részét alkotja felszoktatási rendszerünknek, amely tevőlegesen járul hozzá alapvető célkitűzésünk-höz: a minden irányban harmonikusan képzett ember neveléséhez — nem mondható mindez az egyetemi sportról. Kétségtelen tény, hogy az egyetemi testnevelési órák, bár a kiválónál számára észrevétlenül, de napról napra nyújtottak valamit a mozgásra vágyó fiataloknak. Az egyetemek és főiskolák sportkörének, a Haladásnak különböző szakosztályainak minőségi munka is folyt, mégis az egyetemi sportélet az elmúlt években több sikertelenséget könyvelhetett el, mint sikert. A dolgozók és a hallgatók sorából kikerülő legjobb sportolók nem egyszer más egyesületekben versenyeztek, vagy ideiglenesen háttérbe szorultak a sportnak. Ez azonban nem azért történt, mintha a sport jelentősége háttérbe szorult volna, vagy egyenesen leedébe került volna, hanem elsősorban és végső fokon azért, mert az egyetemek és főiskolák sportolójának nem adták és nem adhaták meg azt a lehetőséget, amely képességeik zavartalan kibontakozásához szükséges lett volna. Az egyetemen volt testnevelés, volt sport, voltak egyenes, kitartó és szívós erőfeszítések a sport érdekében, de nem volt egészében véve minőségi sport. Hiányzott az a tényező, amely valóban képes lett volna megmozgatni a szélesebb köröket. Ilyen módon a tömegsport nem mélyülhetett el s eredményei nem teljesedhettek ki magasabb, minőségi síkon. A párt már régebben felgigant erre a jelenségre s most, amikor a Szegedi Honvéd Sportegyesület a Haladás minőségi sportkörévé alakul át, az egyetemek és főiskolák minden hallgatója és dolgozója annak a pártfelfogásnak a megvalósulását üdvözli, mely kimondja, hogy a Haladás, az egyetemek és főiskolák sportegyesületét az elvonalbeli sportegyesületek színvonalára kell emelni.

A határozat végrehajtása pártunk és kormányzatunk programja megvalósításának egyik lényeges és jelentőségeiben túlnyúló városi kereteken: a szegedi Haladás ebben a tekintetben országos viszonylatban is az első a maga nemében. E pillanatban az egész ország egyetemi és főiskolai ifjúságát reprezentálja. A legnépszerűbb sportot, a labdarúgást ezáltal a Haladás az NB I-ben képviseli, a Szegedi Honvéd kipróbált játékosgárdája az egyetem

színeiben versenyez tovább, utánpótlás szempontjából pedig az egyetemi és főiskolai hallgatókra és az egyetemi dolgozókra támaszkodhat. Ezzel új alapot és új lendületet kap az egyetemi sportolók lelkesedése, de ugyanakkor felelősségük is növekszik, hiszen az egyetem minden sportolója, dolgozója és hallgatója tudja és érzi, hogy saját csapatáról van szó.

Az egyetemi sportegyesületnek ez az új, nagy fellendülése jelentőségében túlnyúl az egyetem keretein: a labdarúgás szegedi hívei ezáltal a Haladásban látják a város képviselőjét az országos labdarúgó bajnokságban s ez a tény újabb összekötő kapcsot jelent az egyetem, mint kulturális intézmény s a dolgozó tömegek között. Az egyetem ezzel ismét bebizonyítja, hogy nemcsak a tudomány fellegvára többé, amelyben egyoldalúan specializált, az élettől elszakadt, szűklátókörű tudósok nevelkednek, hanem a sokoldalúan képzett szocialista ember kinevelésének műhelye-feladatának nem csupán a szaktudományok művelését, az oktatási munkát tekint, hanem gondot fordít az általános kultúra, s ezen belül a sportkultúra fejlesztésére is. A magasszínvonalú tudományos és oktatási munka mellé ezáltal szorosan felzárkózik az egyetemen folyó sportélet színvonala is. Ugrásszerűen emelkedik az elsőosztályú sportolók száma s nem egy „kiváló sportoló” kerül az egyetemhez. Az atlétika, a birkózás új lendületet kap, — a kosárlabda, a kézilabda és a röplabda más sportágakkal együtt megerősödik.

Mindezek az eredmények és perspektívák azonban köteleességeket és felelősségeket is jelentenek. Fokozott felelősséget követelnek mind a sportvezetők, mind az állami vezetők részéről. Az egyetem állami vezetése örömmel és lelkesedéssel fogadja az elébe táruló új feladatokat s minden lehető eszközzel szolgálni kívánja azok legkisebb megvalósítását.

Az egyetem ifjúsága és dolgozói örömmel köszöntik a megnövekedett lehetőségeket, amelyek új lendületet visznek az egyetemi sportéletbe, — nem utolsággal a korszerű, jól felszerelt sportpályát, amely egycsapásra biztosítja a fejlődés anyagi, technikai feltételeit. Ugyanakkor szeretettel köszöntik az egyetem és főiskola köztételeibe került új sportolókat, akiknek működésétől nagy eredményeket várnak egyrészt az egyetemi sport fellendítése, másrészt a sport iránti szeretet és érdeklődés egyre szélesebbkörű felkeltése terén. Ez pedig fokozott felelősséget ró új sportolókra is. Meggyőződésünk, hogy ugyanazzal a szeretettel jönnék közénk, amelyel az egyetem várja őket, s példamutatásukkal hozzájárulnak majd ahhoz, hogy az egyetem egyre tökéletesebben oldhassa meg feladatát: az egyéniséget minden irányban kibontakoztató, tudományosan képzett, edzett testű új embertípus nevelését.

Pályázat aspirantúrára

A tudományos kutatómunka előtt álló feladatok végrehajtása érdekében, valamint a tudományos kádertanfolyámok biztosítására Nép-köztársaságunk Elnöki Tanácsa ismét kiadta pályázati felhívását a következő évi aspirantúrára.

Az aspiránsképzés célját nem kell külön ismertetni hallgatóink és a fiatal asszisztencia előtt. A három évi tartó kádertanfolyám teszi lehetővé azt, hogy most végző hallgatóink, valamely tudományág területén elmélyült ismereteket szerezzenek.

Az 1954. évi aspiránsfelvételek eltérnek az eddigi feltételektől, mert a jelentkezőknek vizsgát kell lenniük szaktárgyukból és a marxizmus-leninizmus alapjaiból. E felvételi vizsgák tematikáját az egyetemek a felvételre jelentkezők ré-

szére biztosítják. A jelentkezőknek az anyag ismeretén túl még a tudományos kutatómunkához szükséges képességeket is igazolni kell.

A felvételi kérelmeket a T. M. B. által e célra rendszeresített úrlapokon kell beküldeni két példányban a T. M. B. titkárságához a Személyzeti Osztályon keresztül. Mindazok a folyó tanévben végző hallgatók, vagy tanszemélyzeti tagok, akik pályázni óhajtanak, a szándékukat a Személyzeti Osztály vezetőjénél jelentésként. A pályázati beadásának határideje 1953. december 31. Az aspirantúrára felvett pályázók aspiránsi munkájukat 1954. szeptember 1-én kezdik meg. Mindazok, akik e kérdésben bővebben kívánnak tájékozódni, keressék fel a Rektori Hivatal Oktatási Osztályát.

Rektori Hivatal Oktatási Osztály

Pártszervezeteink feladatairól a vizsgák előkészítésében

Az elkövetkező időszak egyik legfontosabb feladata a vizsgák sikeres lebonyolítása. El kell érniük, hogy a vizsgák lelkes hangulatban folyjanak, vizsgázóink tudásuk legjavát nyújtásuk, tisztában legyenek azzal, hogy most adnak számot arról, hogy miképpen álltak helyt a szocializmus építésének újuk bizott szakaszán, a hivatásukra való magasszínvonalú felkészülésben. Ugyanakkor ügyelnünk kell arra is, hogy vizsgázatónk maximalista, vagy minimalista elhajtások nélkül realis, magasfokú, de nem túlzott követelményeket állítsanak hallgatóink elé.

A vizsgák politikai előkészítésért és sikeres lebonyolításáért végző pártszervezeteink a felelősök. Ez azonban korántsem jelenti azt, hogy csak az övék a felelősség, hiszen az állami szervek, a DISZ és a szakszervezet ugyanerre a feladatra összpontosítja most erőit. Éppen ezért jó próbája lesz pártszervezeteinknek, hogy hogyan tudják a komplex feladat sokoldalú teendőit összehangolni, hogyan tudják a sikeres együttműködést biztosítani az illetékes szervek közt, hogyan tudják irányítani, segíteni, ösztönözni őket anélkül, hogy feladataikat kisajátítsák, magukra vállalják. Ebből adódik pártvezetőségeink első feladata: a vizsgabeosztás áttanulmányozása alapján részletes haditervet készíteni a vizsgaidőszakra, pontosan körülhatárolni az egyes szervek feladatait és ellenőrizni, hogyan tesznek eleget azoknak. Ha a pártszervezet nem igyekszik mindent maga elvégezni, megoldani, akkor lehetősége nyílik arra, hogy betöltse tulajdonképpeni feladatát: hogy

összefogja, elvileg irányítsa és politikailag segítse a munka egészét.

Ebben az időszakban a vizsgák kérdése rendszeres heti munkabeosztások formájában minden vezetési ülés napirendjén szerepel. Ehhez a ponthoz helyes meghívni az állami vezetőt, a Tanulmányi Osztály vezetőjét, a DISZ és a szakszervezet tanulmányi, illetve oktatási felelősét, egyes intézetek igazgatóit, a módszertani, illetve vizsgabizottság vezetőjét, vagy pártfelelősét. Így közvetlenül össze lehet hangolni a szervek elvi irányítását. (A gyakorlati egybehangolásnak a módszertani, illetve vizsgabizottság heti ülésein kell megtörténnie.) Különösen fontos a vizsgabizottság (ahol ilyen nincs, a módszertani bizottság) helyes irányítása, állandó beszámoltatása. A vizsgák személyes ellenőrzése, a hallgatókkal való egyéni beszélgetés sok munkát igényel: pártvezetőségeink hassanak oda, hogy a vizsgaidőszak tartamára a vizsga-

bizottság tagjait tehermentesítsék másirányú munkájuktól való felmentéssel. Gondoskodniuk kell arról, hogy a mult tapasztalataink felhasználásával a döntő kérdéseket illetően egységes vizsgázatási módszer, elbírálási mérce alakuljon ki a karokon belül. Helyes, ha a szakszervezet anketót rendez ennek érdekében (ahol ez még nem történt meg). A vizsgabizottsággal ellenőrzési tervet kell készíteni. Valamennyi érdekelt szerv fordítson különös gondot az először vizsgázó I. éves hallgatók vizsgáinak alapos előkészítésére. I. éves DISZ alapszerveinek ezen a téren fokozott instruíálási és egyéb segítséget kell nyújtaniuk. A DISZ- és a szakszervezet igyekezze népszerűsíteni

a vizsgára tanulás helyes módszereit.

Nem egy hallgatóról tudunk, aki egyfolytában 4-5 órát „magol”, pihenés, friss levegő nélkül. Sokan ójszakaként át tanulnak. Nem árt, ha szakonként, évfolyamonként egy-egy tapasztaltabb előadót a szakszervezet felkér arra, hogy az utolsó órák egyikén adjon hasznos tanácsokat, különösen az elsőve-seknek.

Pártvezetőség gondoskodik arról, hogy a menetközben felmerülő jó módszertani újítások a szakszervezet révén gyorsan közzécsse váljanak. Ugyancsak a szakszervezet útján kell általánosítani azt a gyakorlatot, hogy legalább az egyik vizsgakérdés nyújtson lehetőséget a hallgatók számára a tanult anyag önálló alkalmazására is. Itt vigyáznunk kell a fokozatosság megtartására, de mindenesetre a kezdő lépéseket már merethejük annak lemerésére a vizsgák tükrében is, hogy milyen eredményeket értünk el eddig az önállóságra való nevelés terén.

Pártszervezeteink fontos feladata, hogy tudatosítsák a kommunisták helytállóságát, példamutatásának jelentőségét. A pártosportok tárgyalják meg ezt a kérdést és adják meg tagjaiknak a maximális segítséget a jó felkészüléshez, az eredményes vizsgázáshoz. Menetközben is értékeljük a munkát és ha valahol baj mutatkozik, segítsenek tehermentesítéssel, a DISZ pedig tanulópár beállításával, konzultáció szervezésével, de főleg az elmélyült egyéni tanulás biztosításával. A pártvezetőség állandóan kísérvé figyelemmel a párttagok készülését, vizsgaeredményeit, foglalkozzék személy szerint is a rászoruló problémáinak megoldásával. Segíteni és ellenőrizni kell a DISZ és a tanulmányi osztályok ilyen irányú munkáját is.

Pártosportjainknak most különösen nem szabad magukba zárkózniuk: meg kell tárgyalni az egész évfolyam, a DISZ alapszervezet problémáit és segíteniük kell a népnevelőket, a DISZ-t a sikeres munka

érdekében. Mozgósítsák DISZ-alapszerveiket, hogy szervezze meg csoportonként a vizsgákra való tervszerű, beitemezett ismétlőkészülést, ellenőrizze a vizsgaterminusok megtartását, gondoskodjanak a távolmaradók azonnali felkereséséről, beszélgessenek el velük, bátorítsák a gyengében vizsgázó hallgatókat, a bukottak javítóvizgára való előkészítését pedig tüstént kezdjék meg.

Népnevelő hálózatunkat, pártosportjainkat,

a szóbeli és írásos agitáció minden eszközét

harcba kell vetnünk a vizsgák jó politikai előkészítésé, a megfelelő hangulat biztosítása érdekében. A pártvezetőség, szervezze meg, hogy a DISZ, a Tanulmányi Osztály adjanak ki vizsgahíradókat, eredmény-grafikonokat, villámokat. A fellétségek rendszeresen hozzanak aktuális és konkrét, a felmerülő problémákra gyorsan reagáló cikket. Népnevelőink tudatosítsák: minden hallgatóknak egyéni érdeke, hogy képességeihez mérten a maximumot nyújtsa a vizsgákra való felkészülés során, hiszen nagy mértékben itt mérhető le, mennyiben fog megfelelni választott életpályáján a követelményeknek. Figyelmeztessenek mindenkit arra, hogy a vizsga nem öncél. Nem a vizsgára tanulunk, hanem azért, hogy a szükséges tudnivalókat maradóan elsajátítsuk, hogy a tanulmányok jövő hivatásunkban önállóan fel tudjuk használni, alkalmazni tudjuk és ezzel szolgáljuk majd új, szocialista értelmiségként dolgozó népünket. Most van igazán szükség arra, hogy a népnevelő valóban barátja, legfőbb segítőtje legyen nevelőjeink: figyelme terjedjen ki az illetőnek minden egyéni problémájára, minden olyan körülményre, amely a sikeres felkészülést akadályozhatja és gondoskodjék a megfelelő hivatalos szervek segítségével azok kiküszöböléséről. Pártszervezeteinknek is törekedniük kell a menzák, diákszobák, tanulószobák fokozottabb ellenőrzésének megszervezésére, hiszen a jó táplálkozási, a zavartalan tanulási lehetőségek biztosítását is nem csekély mértékben függ a vizsgák sikere.

A vizsgák tapasztalatainak értékelése kézzelfogható adatokat fog nyújtani számunkra annak megítéléséhez, nem tapasztalható-e egyes területeken vizsgai túlterhelés. Ezirányú tapasztalatainkat is jeleznünk kell feléle.

Végül kísérjük figyelemmel pártszervezeteink a vizsgaidőszak sokirányú munkáinak végzésében kitűnő áldozatkész, jól dolgozó hallgatókat, dolgozókat, emeljük ki nyilvánosan őket, s közzéjük a legjobbakat vegyük számba a tag- és tisztségviselői-tervek elkészítésénél is.

Asztalos Gyu'a III. éves biológus levele

Még most is jól emlékszem Rosztás elvtárs, az esztergomi Sparártermelő Vállalat igazgatójának szavaira: „Asztalos elvtárs akarsz továbbtanulni?... tanár, mérnök lehet belőled”. Én tanulni, parasztfiúból tanár, mérnök? Ez nem lehet igaz, villant át agyamon a gondolat. Néhány percig szótlanul álltam, majd igennel válaszoltam.

A szegedi Szakértéségi Tanfolyamra kerültem. Tanulmányi eredményemet hónapokról hónapra javítottam. Az érettségire sikerült kitűnő eredményt elérni. Szeptemberben szorongó szívvel létem át az egyetem kapuját. Mekkeli tartani az eredményt, ez volt az elhatározásom! Munkatervet készítettem, hogy szabadidőm tervszerűen fel tudjam használni. Így a tanulás mellett jutott idő társadalmi munka végzésére is. Már az első évben az első hetektől kezdve folyamatosan tanultam, lassan kialakult tanulási módszerem is.

A sikeres tanulásnak első és talán a legfontosabb feltétele a tanulásra való beállítottság. Nem lehet úgy eredményesen tanulni, ha közben gondolatunk elkalandoz-

nak. Inkább olvassunk el egy szöveget kétszer összpontosított figyelemmel, mint többször figyelmen kívül. Felesleges erőlködés és időpazarlás kimerült állapotban tanulni, mert figyelmen kívül, fáradtan tanulni az jelenti, hogy becsapjuk önmagunkat és tanulásunk mechanikussá válik. Ha elfáradunk, mentesítsük magunkat a szellemi munkától néhány percre. Helytelen az éjjeli tanulás különösen a vizsgák előtti napon. Ez fáradságot, álmosodást eredményez s az a következménye, hogy a vizsgán nem tudunk koncentrálni az adott kérdésre. Az éjjeli tanulás nagy elnyomás a régebben tanultakat. Ennek alapján állítottam össze munkatervemet.

A tanulási munkám elől gondosan átválasztam a szöveget, gondolatban támaszpontokat készítettem olyan mondatokat és szakakat, melyek az adott rész lényegét adják. Ezt időnként papírra is rögzítettem. Amikor jól átgondoltam a szöveget, megpróbáltam az elővárt részt felidézni ez részben elősegített abban, hogy a figyelmet az anyagra összpontosítsam, más-

részt, hogy az anyag megrögződjék bennem.

Minden felidézés után meg egyszer átolvasom, ellenőrztem saját magam, jól mondtam-e és pótoltam-e a hiányzó részeket.

Amikor sikerült az anyagot helyesen felidézni, akkor másik tárgyat kezdtem el tanulni. Itt vigyáztam, hogy a tanfolyamok elvégzése is helyes legyen. Például állatrendszertan után nem kezdtem el állattaniat tanulni, hanem inkább szerves kémia. Például a tanfolyamok elvégzése után nem kezdtem el állattaniat tanulni, hanem inkább szerves kémia. Például a tanfolyamok elvégzése után nem kezdtem el állattaniat tanulni, hanem inkább szerves kémia.

Megfogadtam azt a fő tanácsot, amit előzőkünk olvastak: rendszeresen felidézni a tanultakat. Így a vizsgák előtt ismételnem kellett az anyagot. A vizsga előtt döntően már befektettem az anyagot. Másnap úgy éreztem, hogy semmit sem tudok, de miután a kérdést megkaptam, fokozatosan eszembe jutott az el-sajátított anyag.

Ezeket a szempontokat betartva értem el azokat az eredményeket, melynek elismerésül a KM, 1953/54. évre Rákosi ösztöndíjat adott.